

ÅRSRAPPORT 2013

0 SAMANDRAG OG HOVUDRESULTAT

2013 er fjerde år med Regionalt forskningsfond Vestlandet. Året starta med å sette i verk ei ny bestilling som vart vedteken av fylkestinga i desember 2012.

Regionalt forskningsfond Vestlandet har i 2013 oppnådd auka interesse blant brukarane og det er motteke 10 fleire søknader om hovudprosjekt samanlikna med 2012. I 2013 vart det innført laupande søknadsfrist og administrativ behandling for regional kvalifiseringsstønad (forprosjekt).

Hovudtema for utlysing har vore a) Berekraftig matproduksjon, b) Energi- og maritim sektor, c) Reiseliv, d) Offentleg utviklingsoppgåver på Vestlandet og e) Vestlandet 2025. I 2013 var det noko færre søknader innan tema Reiseliv, medan det framleis er jamt høgt tal søknader innan Berekraftig matproduksjon, Energi og Offentlege utviklingsoppgåver. Det nye utlysingsstemaet Vestlandet 2025 inviterte FoU-sektoren til sjølv å søke om midlar til viktige forskingsoppgåver for landsdelen.

Nokre nøkkelresultat frå arbeidet i 2013: Fondet lyste ut midlar til forskingsprosjekt innan alle dei fem hovudtema i fylkestinga sin nye bestilling.

- Fondet fekk 50 godkjente søknader om regional kvalifiseringsstønad/ forprosjekt i 2013.
- Det blei gitt tilsegn om stønad til 32 forprosjekt med ei tilskotramme på kr 6 510 000.
- Fondet tok i mot 48 søknader om hovudprosjekt.
- I alt blei det gitt tilsegn om stønad til 12 hovudprosjekt med ei tilskotramme på kr 29 746 000. Av desse tolv hovudprosjekta var åtte Regionale bedriftsprosjekt og fire Regionale offentlege prosjekt.
- Dei første hovudprosjekta frå startåret 2010 vart avslutta eller er nær avslutning i 2013, men fondet opplever også at nokre prosjekt har fått uføresette forseinkingar.
- Også nokre av forprosjekta med regional kvalifiseringsstønad, som skal gjennomførast innan eit år, vert forseinka. Av dei 55 forprosjekta som fekk stønad i 2010 – 2011 er 45 avslutta, fire er kansellert og seks manglar ennå avslutning.
- Fondet fekk i 2013 mange presseoppslag og fekk sjølv publisert åtte artiklar om prosjekt på www.forskning.no.

Ordninga med Regionale forskningsfond er evaluert, og NIFU la hausten 2013 fram resultat frå dette arbeidet. Evalueringa konkluderer med at etter fire år er ordninga vel etablert og fungerer etter måla som Kunnskapsdepartementet har fastsett. Alle dei sentrale elementa for ordninga er på plass. Det vert vist til at arbeidet er godt forankra i regionale føresetnadar og ser ut til å ha stor legitimitet.

I INNRETNING OG MÅL FOR ARBEIDET

Som del av Forvaltningsreforma vedtok Stortinget i 2009 å opprette Regionale forskingsfond for å styrke nærings- og kunnskapsutvikling i regionane. Det er gjort ei fondsavsetning på 6 milliardar kroner som gjer årlig avkastning på om lag 219 millionar kroner. Avkastninga vert forvalta av sju regionale forskingsfondregionar. Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane dannar fondsregion i saman. Hordaland fylkeskommune er oppnemnt som vertsfylkeskommune etter ein avtale mellom dei tre fylkeskommunane.

Fordelinga av midlar mellom dei sju regionale forskingsfond er basert delvis på ein fast sum for kvart fylke og delvis med utgangspunkt i fylka sine folketal. I tillegg vert det ein eigen nordnorsk pott på 5 % av midlane og ein sum på 15 % av midlane sett av til konkurranse- og samarbeid mellom fonda (den sokalla 15 % potten).

Regionalt forskingsfond Vestlandet får årleg kr. 30. 752. 000 i fast løyving frå Kunnskapsdepartementet.

Regionalt forskingsfond Vestlandet arbeider etter dei overordna mål som Kunnskapsdepartementet har fastsett i retningslinene for ordninga:

- Styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling
- Mobilisere til auka FoU-innsats i regionane
- Bidra til auka forskingskvalitet og utvikling av gode og konkurransedyktige FoU-miljø i regionane
- Skape utviklings- og læringsarenaer der regionale erfaringar kan verte drøfta i relasjon til nasjonal og internasjonal kunnskap og aktivitet.
- Sørgje for tett samspill mellom aktivitet i regionane og deira relasjon til andre nasjonale og internasjonale programmar og aktivitetar

Retningslinene omtalar også organisasjonsform, søknadstypar og krav til forvaltning av ordninga.

Dokumentet vart revidert i april 2013, og er å finna her:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/lover_regler/retningslinjer/2013/retningslinjer-regionale-forskingsfond.html?id=593488

Regionale mål definert av fylkesteinga

Regionale mål og viktige føringar er nedfelt i den nye bestillinga til fondet som dei tre fylkesteinga vedtok i desember 2012. Her heiter det mellom anna følgjande:

Formål

Regionalt forskingsfond Vestlandet skal styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling ved å finansiere forskingsprosjekt av god kvalitet innan regionen sine prioriterte innsatsområde.

Operative mål

Styret for Regionalt forskingsfond Vestlandet lagar årleg ein handlingsplan. Her vert det bestemt rammer for utlysinga kvart år, og fordeling av midlar på ulike søknadsordningar og/eller tema.

Regionale utfordringar og prioritering av tema

Regionale utfordringar og prioritering av tema er nedfelt i den nye bestillinga til fondet som dei tre fylkesteinga vedtok i desember 2012.

Vestnorske særtrekk og behov for ny kunnskap

Noreg er eit relativt lite og relativt egalitært land med stor grad av fellestrekk regionane i mellom.

Likevel er det særtrekk som gjer viktige skilnader i livsgrunnlag og væremåtar folk imellom.

Vestlandet har unike og svært gode føresetnader innan energisektoren og marin produksjon av mat.

Naturgrunnlaget gjer særreigne og mange stader krevjande grunnlag for landbruk. Men det utfordrande landskapet er også storslått, med eit stort potensial for reiseliv og opplevingar. Vestlandet har dessutan ei befolkning som like gjerne er vendt ut mot verda som mot eige land. Og folk er etter tradisjon ofte vane med å endre seg etter skiftande næringsgrunnlag når det er naudsynt. Dessutan er folk på

Vestlandet vant med alt som kan flyte på havet, og har etterkvart også vorte verdsleiarande til å handtere teknologiske utfordringar under havflata. I det heile er Vestlandet prega av FJORDEN som ressursgrunnlag og referanseramme for mykje av livet i denne landsdelen. Fjorden er ressursbase for fiskeri, akvakultur, rein energi og reiseliv – mellom mykje anna.

Avstandar og ulikskap i busetnad er eit anna trekk ved Vestlandet. Ofte er det krevjande å kunne gi eit like godt tilbod om offentlege tenester til innbyggjarane i heile regionen. Ønskje om auka kvalitet og betra effektivitet i arbeidet med dei kommunal ansvarsområda må også finne si eiga vestnorske tilpassing.

Vestnorske perspektiv på nærings- og samfunnsutvikling skal ligge til grunn for Regionalt forskingsfond Vestlandet sitt arbeid. Fondet skal medvirke til forskning som gir ny kunnskap og dermed bidrar til nye svar på viktige spørsmål om utviklinga av nærings- og samfunnsliv på Vestlandet. Viktige spørsmål er:

- Korleis få det beste ut av dei særleine natur- og kulturføresetnadene på Vestlandet
- Korleis sikrar vi ei berekraftig ressursforvaltning, slik at dei særleine vestnorske ressursane vert til glede både for noverande og komande generasjonar
- Korleis sikre at kommunal sektor når sine mål om auka kvalitet og styrka effektivitet i sitt arbeid med å forvalte ansvaret for god tenesteproduksjon til innbyggjarane på heile Vestlandet.

Tematiske prioriteringar

Den nye bestillinga vidarefører følgjande tematisk prioritering:

- Energi,
- Bærekraftig matproduksjon
- Reiseliv
- Offentlege utviklingsoppgåver på Vestlandet

Temaet Offentlege utviklingsoppgåver på Vestlandet er noko justert. I den nye bestillinga er fokus retta mot *ansvarsområde* til kommunal sektor på Vestlandet. Slik vert det søkt å møte nokre av dei store utfordringane som både kommunar og fylkeskommunar står ovanfor i møte med auka krav til effektivitet og kvalitet utan at dei økonomiske rammene venteleg vert større.

I tillegg vart det fremja eit meir ope forskningstrema om Vestnorske ressursar som grunnlag for verdiskaping i eit noko lengre perspektiv,

- Vestlandet 2025

II STYRE OG VERTSFYLKESKOMMUNE – SAMANSETTING OG ARBEIDSOPPGÅVER

Styresamansetning og styret sitt arbeid

Styret for Regionalt forskingsfond Vestlandet er oppnemnt av dei tre fylkeskommunane og staten ved Noregs forskingsråd. Det noverande styre vart oppnemnt etter fylkestingsvalet i 2011, og tok til med arbeidet sitt i 2012. Styret er sett slik saman:

SOGN OG FJORDANE

- 1 Åshild Kjelsnes -Fylkesordførar - **styreleiar**
- 2 Steinar Dvergsdal - Gardbrukar
1. vara Jøril Hovland - Prosjektleiar, Kunnskapsparcken i Sogn og Fjordane
2. vara Agnar Lyng - Dagleg leiar Lyng AS

ROGALAND

1. Janne Johnsen - Fylkesordførar - nestleiar
2. Frank Blaker - Partner Procom Venture AS
1. vara Marta Ulvund - Professor/Instituttleiar, Noregs Veterinærhøgskule, avd. Sandnes.
2. vara Rune Johansen - Daglig leiar Simsea AS .

HORDALAND

1. Tom-Christer Nilsen - Fylkesordførar
2. Solveig Holm - Leiar prosjektutvikling Bergen Næringsråd
1. vara Steinar Nesse - Rådmann i Fjell kommune
2. vara Rita Brokstad - Seniorrådgjevar Innovasjon Norge Hordaland

STATEN VED NOREGS FORSKINGSRÅD

1. Anne Siri Høiland - direktør i TINE AS
2. Asle Lygre - Partner i Idevekst Energi AS, prosjektleiar ARENA NOW
1. vara Roald Leivestad - Marknadsdirektør Saga Fjordbase AS
2. vara Ole Hetland - Utbyggingsdirektør Stavanger konserthus

Styret har i 2013 hatt fire møter:

- 18. februar (med saker som årsrapportering 2012 og Handlingsplan 2013),
- 17 juni (med saker som behandling av søknader om hovudprosjekt og energi som satsingsområde),
- 8. oktober (med saker som resultatmåling, opplegg for 15 % potten og eit møte leiinga ved Universitetet i Bergen)
- 5. desember (med saker som handlingsplan 2014 – 2015, klagebehandling og kompetansemekling i kommunal sektor).

Styret var vidare representert med to medlemmer på årskonferansen for Regionale forskingsfond som var i Svolvær i juni 2013. Her deltok styreleiar også i møte med styreleiarane for dei andre fonda. Styreleiar deltok også på eit eige møte med dei andre fondsstyreleiarane i oktober 2013. To styremedlemer deltok i vedtaksprosess knytt til søknader etter midlar frå 15 % potten.

Vertsfylkeskommune og sekretariat for fondet

Etter ein avtale mellom dei tre fylkeskommunane er Hordaland fylkeskommune vertsfylkeskommune for Regionalt forskingsfond Vestlandet. Hordaland fylkeskommune har dermed det formelle rapporteringsansvaret ovanfor Kunnskapsdepartementet, og forvaltar dei tildelte fondsmidlane etter dei retningslinene som departementet har gitt.

Hordaland fylkeskommune har etter avtale med dei andre to fylkeskommunane i samarbeidet bestemt å organisere sekretariatet etter ein delvis desentralisert modell. Det betyr i praksis at sekretariatet har stillingsressursar som er knytt til alle dei tre fylkeskommunane. Bortsett frå stillinga i Sogn og Fjordane er stillingane delte. I 2013 har det vore slik bemanning i stillingane:

- **Hordaland**
Jone Engelsvold, 75 % stilling. (Sekretariatsleiar)
Randi Lotsberg, 75 % stilling
- **Sogn og Fjordane**
Arne Monrad Johnsen, 100 % stilling
- **Rogaland**
Mette Fossan Bergem – 50 % stilling

Hovudinnretning på arbeidet i sekretariatet

2013 er fjerde år med Regionale forskingsfond. Viktige oppgåver var:

- Dialog med regionale utviklingsaktørar, forskingsmiljø og brukarar innan privat og offentleg sektor om utfordringar og grunnlag for årlege prioriteringar i forskingsfondet.
- Informasjonsmøte og kurs i søknadsskriving
- Utlysing av forskingsmidlar og vurdering av søknader.
- Organisere beslutningsprosess – legge til rette for styrearbeidet.
- Prosjektoppfølgning, økonomistyring og resultatrapportering av nærare 100 aktive prosjekt
- Kommunikasjonsarbeid og oppfølging av søkjargrupper/aktive søkjarar.

Fondet har i 2013 hatt søknadsfristar for hovudprosjekt både om våren og om hausten. Det var langt fleire søknader om midlar til utlysinga om hausten. For søknad om regional kvalifiseringsstønad vart det frå 2013 innført laupande søknadsfrist med administrativ saksbehandling. Ordninga gjer søkjarane stor fleksibilitet, men er også tidkrevjande for arbeidet i fondet då ein må organisere langt fleire vurderingsprosessar gjennom året. Etter fire år med arbeid i fondet er truleg talet på aktive prosjekt på sitt høgaste. Nye prosjekt vert tildelt kvart år, medan det ennå er nokre få prosjekt heilt tilbake frå oppstart i 2010 som enno ikkje er ferdige. Med nærare 100 aktive prosjekt som skal følgjast opp med rapportering, kontroll og utbetaling – samt resultatformidling er det eit tidkrevjande arbeid.

Samarbeid med Noregs forskingsråd og vurdering av søknader

Sekretariatet samarbeider nært med Noregs forskingsråd. Alle vesentlege system for søknadsutlysing, søknadsmottak, søknadsvurdering og søknadsrapportering skjer ved hjelp av datasystem som Forskingsrådet er ansvarlege for, men som til dels er utarbeidd i samarbeid med dei regionale forskingsfonda. Forskingsrådet er også vertskap for våre web sider, men her er det slik at alle fonda har redaktørtilgang til si eiga side. Alt dette gjer at samspelet mellom dei enkelte fonda og Forskingsrådet må fungere godt.

Ein kvar søknad som kjem inn til fondet skal vurderast både formelt og fagleg. For alle søknader med tilsegn skal det forhandlast og underteiknast kontrakt. Denne skal følgjast opp med overføring av pengar, rapportering, kontroll og formidling av resultat. Eventuelle endringar i prosjektet skal verte kvalitetssikra og godkjend.

Hovudprosjektsøknader vert fagleg vurdert av nasjonale fagpanel i regi av Noregs forskingsråd.

Arbeidet går føre seg slik at 3 – 5 personar med relevant fagkunnskap vert invitert til Oslo, der dei første del av dagen les søknader og etter lunsj deltar i eit felles vurderingsarbeid. Det vert alltid søkt etter felles konklusjon frå panelet. I dei tilfelle det er som usemje, kan dette verte spesifisert i uttalen.

Fagpanelet vurderer kvar søknad etter eit fast

1. Innovasjonsgrad
2. Verdiskapingspotensial for bedriftspartnare/offentleg sektor
3. Realisering av innovasjonen

4. Forskingsgrad
5. Prosjektkvalitet for FoU-prosjektet
6. Gjennomføringsevne
7. Forskinga sin innovasjonsrelevans

Deretter vurderer dei **FoU-risiko** som eit sjølvstendig punkt.

Kvart av dei 7 tema vert vurdert på ein skala frå 1 – 7. Etter at alle punkta er vurdert gjer panelet ein samla hovudkarakter for søknaden. Denne er ikkje matematisk, men basert på eit skjønn i panelet knytt opp til underkarakterane.

Dette gjeld ikkje søknader om forprosjekt, som er eit regionalt ansvar. For å sikre den faglege kvaliteten i arbeidet har sekretariatet også i 2013 organisert regional fagpanelvurdering av slike søknader. I desse panela inviterer sekretariatet fagfolk innan det aktuelle forskningstema til vurderingsmøte og karaktergiving. Dette er ein etter måten krevjande arbeidsform, men som både gjer svært godt grunnlag for vedtak av søknadene og dessutan grunnlag for fagleg nyttig tilbakemelding til den einskilte søker. Ofte er slik tilbakemelding grunnlag for vidare arbeid og kvalitetsutvikling hos søkeren.

./. **Sjå vedlegg 3 for nærare om den regionale søknadsvurderinga**

Tiltak for å nå spesielle grupper

Regionalt forskingsfond Vestlandet har i 2013 vidareført arbeidet med to særlege temaområde:

- Energi
- Forsking i kommunal sektor.

Innan energifeltet er det arbeidd vidare med korleis dei mindre selskapa med forskingsidear kan verte betre kopla mot viktige utviklingsprosessar innan sitt fagområde og marknad. Vidare er det retta søkelys på kva som er dei gode regionalt viktige teknologitema å fokusere på. I 2013 har eit forprosjekt i samarbeid med Rogaland fylkeskommune organisert drøftingar med både store og små energibedrifter. Synspunkt på viktige utfordringar og tema vart brakt inn i styret si drøfting av energi som utlysingstema, som vart både meir spissa og forenkla i si innretting.

I 2013 vart prosjektet «Kompetansemekling som virkemiddel for å fremme forskningsbasert innovasjon i kommunesektoren: erfaringer fra tre fylke» avslutta. Prosjektet var lagt til rette for og finansiert av Regionalt forskingsfond Vestlandet. Målet med prosjektet var å prøve ut ein modell av kompetansemekling utvikla gjennom program retta mot auka innovasjon i privat sektor og å få innsikt i korleis kompetansemekling kan nyttast til å stø samhandling mellom kommunar og forskingsinstitusjonar. Prosjektet fokuserte særleg på helse- og skulesektoren, og vart gjennomført i eit samarbeid mellom IRIS, Høgskolen i Bergen og Vestlandsforskning.

Prosjektet syner at det er behov for å kombinere ulike strategiar i tilnærminga til kommunane. For å nå kommunar som i litan grad har erfaring eller nettverk til FoU miljø er det behov for opne og inviterande strategiar. Samstundes er det eit behov for målretta innsats ovanfor dei initiativa og behova som vert løfta fram frå kommunane. Det er også viktig å fremje virkemiddel i etablerte nettverk mellom kommunar og FoU institusjonar for å medverke til konkret prosjektutvikling. I samband med prosjektet vart ei rekke kommunar besøkt, noko som har styrkt interessa for fondet i kommunesektoren på Vestlandet. Meir om prosjektet, og prosjektrapporten er å lese her:

<http://www.regionaleforskingsfond.no/servlet/Satellite?c=Nyhet&pagename=vestlandet%2FHovedsidema1&cid=1253990584968&lang=no>

Informasjonsaktivitetar/profilering

Kommunikasjonsstrategi

Kommunikasjonsstrategien til RFF Vestlandet vart fornya i 2013. Strategien gjeld perioden 2013 – 2015 og er ei vidareføring av tidlegare strategi. I samband med revisjonen konkluderte ein med at strategien hadde fungert etter hensikta i førre periode (2011-2012).

Mål, verdiar, budskap, målgrupper og prioriterte tiltaksområde vert difor vidareført frå tidlegare strategi. Berre mindre justeringar og redaksjonelle endringar vart gjort.

Målet for kommunikasjonsstrategien er:

Næringsliv, forskingsinstitusjonar og offentleg sektor på Vestlandet skal ha god kjennskap til og oppfatte fondet som ein viktig pådrivar for forskingsdriven innovasjon i regionen.

Prioriterte oppgåver i kommunikasjonsstrategien er:

- Aktiv kommunikasjon retta mot prioriterte søkjargrupper
- Nettsatsing
- Presentasjon av forskingsprosjekt og popularisering av forskingsresultat

Konkrete informasjonstiltak i 2013

Regionalt forskingsfond Vestlandet har gjennomført ei rekkje konkrete informasjonstiltak gjennom 2013, mellom anna:

- Vidare utvikla aktiv dialog med og informasjon retta mot utvalde søkjargrupper, med særleg innsats mot kommunal sektor.
- Oppgradering av nettsida til fondet www.regionaleforskingsfond.no/vestlandet og aktiv bruk av nettsidene til dei tre fylkeskommunane i fondsregionen.
- Samarbeidsinstansar i søkjarmiljøa er flinke til å legge ut informasjon om t.d. utlysningar på sine heimesider.
- Ein twitterkonto er oppretta. Satsinga er ressurskrevjande og det er framleis rom for forbetring.
- Ordning med nyheitsbrev er etablert med utsending i samband med utlysingar, informasjonsmøte og tildelingar med meir. Det er 559 registrerte mottakarar av nyheitsbrevet.
- Vidareføring av samarbeidet med www.forsking.no for publisering av artiklar om pågåande forskning og forskingsresultat. I 2013 fekk RFF Vestlandet publisert 8 prosjektartiklar.
- Aktivt innsal, popularisering av forskingsresultat og skreddarsydd informasjon til ulike media har bidrege til å gjere fondet synleg i heile fondsregionen.
- I dei aller fleste høva der ei pressemelding ligg til grunn for medieoppslag, vert innhaldet i hovudbudskapet til fondet gjentatt i ei eller anna form.
- Forenkla kommunikasjonsarbeid i samband med styret si hovudtildeling av midlar. Eit mindre ressurskrevjande opplegg ga likevel fleire gode oppslag i juni 2013 (og i samband med tildelinga i januar 2014).
- Eigne informasjonsmøte i kvart fylke framføre søknadsfristen i april 2013.

Konklusjonen er at aktivt innsal, popularisering av forskingsresultat og skreddarsydd informasjon til ulike media har bidrege til å gjere fondet synleg i heile fondsregionen. Totalt har det i perioden 2011 – 2013 vore nærare 100 oppslag i avis, på nett, radio og tv om utlysing, tildeling eller forskingsresultat.

III UTLYSINGAR OG RESPONS

Styret for Regionalt forskingsfond Vestlandet bestemte for 2013 å lyse ut midlar til forprosjekt og hovudprosjekt, for både offentleg sektor og næringslivet. Søkjarane (prosjektansvarleg) skulle med eit unnatak vera heimehøyrande i eitt av dei tre fylka i fondsregionen. Unnataket var utlysinga Vestlandet 2025, som retta seg mot FoU institusjonar i heile landet. Det var fem tema i utlysinga, der det eine tema «Vestlandet 2025» berre var retta mot forprosjekt:

- a) Berekraftig matproduksjon innanfor grøn og blå sektor
- b) Energi
- c) Offentlege utviklingsoppgåver på Vestlandet
- d) Berekraftig reiseliv
- e) Vestlandet 2025 (berre forprosjekt)

Søknader om støtte til forprosjekt/kvalifiseringsstøtte

Regionalt forskingsfond Vestlandet lyse i 2013 ut inntil 6 millionar kroner i til forprosjekt. I 2013 var det laupande søknadsfrist. Ambisjonane var at alle søknader skulle handsamast innan 4 – 6 veker. Fondet tok i mot 64 søknader. Av desse vart 14 avviste på grunn av formelle feil. Det var såleis 50 godkjende søknader om regional kvalifiseringsstøtte som vart vurderte av ekspertpanela. I 2012 vart det sendt inn 67 søknader.

	Energi	Berekraftig matproduksjon		Offentlege utviklings oppgåver	Reiseliv	Vestlandet 2025	SUM
		Grøn	Blå				
Søknader frå Sogn og Fjordane	1 (2)	1 (1)	0 (4)	4 (6)	0 (6)	4 (-)	10 (19)
Søknader frå Hordaland	7 (8)	0 (3)	10 (2)	4 (9)	0 (1)	3 (-)	24 (23)
Søknader frå Rogaland	2 (4)	2 (5)	4 (0)	7 (15)	1 (1)	0 (-)	16 (25)
SUM	10 (14)	3 (9)	14 (6)	15 (30)	1 (8)	7 (-)	50 (67)

Tabell 1: Tal godkjende søknader om støtte til forprosjekt fordelt på fylke og tema, saman med samla tal søknader for kvart fylke og kvart tema i 2013. Tilsvarende tal for 2012 i parentes.

Frå Hordaland kom det inn omtrent same tal søknader som i 2012. Frå Rogaland og Sogn og Fjordane kom det inn klart færre søknader i 2013. Tal søknader innanfor «blå mat» har auka mykje. «Energi» har hatt litt nedgang, medan «offentleg sektor» og «reiseliv» har hatt stor nedgang. Det var berre ein søknad på tema reiseliv i 2013. Vestlandet 2025 var nytt tema i 2013, og har demma noko opp for nedgangen totalt sett, med 7 søknader.

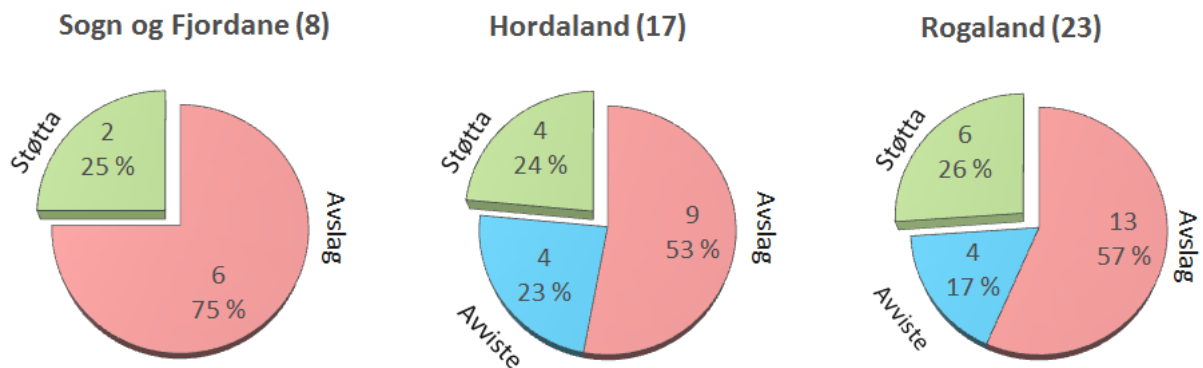
Søknader om støtte til FoU-hovudprosjekt

Regionalt forskingsfond Vestlandet lyste i 2013 ut inntil kring 30 millionar kroner i til FoU-hovudprosjekt. Samla for dei to utlysingane kom det inn 48 søknader. Av desse vart 8 avviste pga formelle feil. Ein sat derfor att med 40 søknader som kunne vurderast av ekspertpanel. I 2013 vart det sendt inn 37 søknader. Rogland hadde ein auke innafor alle tema i 2013. Alle dei tre fylke hadde søknader innafor alle fire tema ¹⁾. Samla vart det søkt om nesten 90 millionar kroner i støtte.

	Energi	Bærekraftig mat –		Offentlege utviklings oppgåver	Reiseliv	SUM (2012,2011,2010)
		Grøn	Blå			
Søknader frå Sogn og Fjordane	1 (2)	1 (0)	3 (0)	3 (3)	1 (2)	9 (7/2/9)
Søknader frå Hordaland	3 (3)	2 (1)	4 (7)	4 (4)	2 (1)	15 (16/13/12)
Søknader frå Rogaland	8 (7)	3 (2)	4 (1)	7 (4)	2 (0)	24 (14/13/7)
SUM	12 (12)	6 (3)	11 (8)	14 (11)	5 (3)	48 (37/32/31)

Tabell 2. Tal søknader om støtte til hovudprosjekt fordelt på fylke og tema, saman med sum søknader for kvart fylke og kvart tema. Tilsvarende tal for 2012 i parentes for kvart tema, medan tala for alle føregåande år er tekne med i høgre kolonne i parentes. ¹⁾ Søknaden frå Sogn og Fjordane er frå NCE Tourism / Fjord Norge, men er i tabellen ført på Sogn og Fjordane sidan Vestlandsforskning frå Sogndal har prosjektleinga.

RESULTAT UTLYSING HOVUDPROSJEKT 2013

Figur. Resultatet av utlysinga var 48 søknader om hovudprosjekt, med 8 frå Sogn og Fjordane, 17 frå Hordaland og 23 frå Rogaland, basert på adressa til prosjektansvarleg. Hordaland har fått to fleire prosjekt enn i tabellen av den grunn. Grafane viser at alle fylke har fått støtte på ¼ av søknadane, og at Sogn og Fjordane ikkje leverte inn søknader med formelle feil, til motsetnad frå Hordaland og Rogaland, som begge har fire søknader med feil.

∴ Sjå vedlegg 1 for nærare informasjon om resultat og vurdering for kvart utlysingstema og vedlegg 2 for nærare informasjon om prosjekt med tilsegn om stønad frå fondet.

IV RESULTATRAPPORTERING

Det årlege volumet med nye forskingsprosjekt med tilsegn har sidan start av arbeidet i 2010 vore om lag 10 hovudprosjekt med aktivitet inntil 3 år og om lag 30 forprosjekt med aktivitet inntil 1 år. Ved utgangen av 2013 var det såleis godt over 30 hovudprosjekt og 60 forprosjekt under arbeid eller under oppstart. Alle desse krev ei form for oppfølging.

Talet på aktive prosjekt er venta å stabilisere seg ettersom ein bør ha nådd balansepunkt mellom talet på nye og talet på avslutta prosjekt. Dessverre er det framleis eit visst etterslep grunna forseinkingar i nokre av prosjektarbeida. Dette gjer at talet på aktive prosjekt har auka i 2013, og kan kome til å gjere det også i 2014.

Situasjonen vedrørende avslutta prosjekt er vist til under.

Status vedrørende prosjektavslutning

• Status for hovudprosjekta:

Prosjekt med tilsegn i 2010: Av dei 10 prosjekta som starta er 4 avslutta, 4 skal sluttrapportere i fyrste kvartal 2014. Framdrift i 2 prosjekt er forsinka, dei vil avslutte i løpet av 2014

I tillegg kjem RFF Vestlandet sin støtte til Forskarskolen i samarbeid med RFF Agder.

- Prosjekt med tilsegn i 2011: Av dei 13 prosjekt som starta er 1 avslutta, 2 skal sluttrapportere i fyrste kvartal 2014. Dei resterande 10 prosjekta har 2014 som siste arbeidsår.
- Prosjekt med tilsegn i 2012: Av dei 11 prosjekta som fekk tilsegn vart eit kansellert pga. problem med forskingskonsesjon. I tillegg ga RFF Vestlandet tilsegn til eit prosjekt retta mot kompetansemekling i kommunal sektor, som vart avslutta i 2013.

Status for kvalifiseringsprosjekta:

- Prosjekt med tilsegn i 2010: 25 prosjekt fekk tilsegn. 21 er avslutta, 2 er kansellerte og 2 er i ferd med å sluttrapportere
- Prosjekt med tilsegn i 2011: 30 prosjekt fekk tilsegn. 24 er avslutta, 2 er kansellert og 4 har enno ikkje sluttrapportert.
- Prosjekt med tilsegn i 2012: 29 prosjekt fekk tilsegn. 5 er avslutta. 24 prosjekt vil avslutte i 2014

Resultat på sentrale indikatorar

Ved kvar årsrapport listar prosjekta kva dei har oppnådd på eit sett med indikatorar som er fastsett og felles for alle dei regionale forskingsfonda. I løpet av 2013 har dei aktive hovudprosjekta i Regionalt forskingsfond Vestlandet oppnådd desse resultatane:

81 formidlingstiltak gjennomført mot relevante målgrupper

23 oppslag i massemedia

15 ferdigstilte eller forbetra produkt/tenester

3 nye verksemdar

10 publiserte artiklar i vitenskaplege tidsskrift

72 foredrag, rapportar eller presentasjonar frå faglege møte

./ *Sjå vedlegg 4 for fullstendig liste over rapportering på indikatorar.*

Rekruttering til andre virkemidler

Regionalt forskingsfond Vestlandet har ovanfor søkjarar frå næringslivet føreset at finansieringsplanen skal innehalde midlar frå Skattefunn dersom dette er mogeleg. Slik ønskjer fondet å rekruttere bedriftene til å nytte denne ordninga. Søkjarane vert rettleie i ordninga med Skattefunn dersom dei treng dette. Her er Forskingsrådet sine regionale representantar viktige samarbeidspartar.

Det er lagt vekt på ei nær kopling mellom Regionale forskingsfond Vestlandet og dei fylkesvise VRI prosjekta. Sekretariatsleiar for Regionalt forskingsfond Vestlandet har i 2013 vore prosjektleiar for VRI i Hordland, så i Hordaland har samspelet mellom VRI og RFF stått dagstøtt på agendaen. Kvart år vert det gjennomført eit fellesmøte mellom VRI prosjekta i dei tre fylka som utgjer fondsregionen på Vestlandet. Denne gongen var møtet 5. og 6 juni 2013 i Bergen. Deltakarar var alle dei som arbeider aktivt i VRI prosjekta, og tema var mellom anna korleis VRI kan arbeide for å mobilisere fleire gode forskingssøknader frå Vestlandet.

Eit forprosjekt i Regionalt forskingsfond Vestlandet kan gjerne vere kalifiseringsstønad til anna program eller virkemiddelområde enn det som fondet sjølv kan tilby. Andre program i Forskingsrådet eller ulike program innan Innovasjon Noreg er slike muligheiter som fondet informerer søkjarar og prosjekteigarar om.

Regionalt forskingsfond Vestlandet arbeider laupande med å finne ei tydeleg og komplementær rolle i høve til resten av det regionale virkemiddelapparatet. Plasseringa av fondet i fylkeskommunen legg det godt til rette å kople fondsarbeidet mot fylkeskommunale virkemiddelordningar. Likeeins vert det arbeidd med å knyte fondet sitt arbeid opp mot Innovasjon Noreg. I samband med regional fagvurdering av forprosjekt er sentrale medarbeidarar frå Innovasjon Noreg trekt med i arbeidet.

Sekretariatet ser stor verdi av å konsultere Innovasjon Noreg for å sikre at prosjekt med søknad til det regionale fondet ikkje har kryssfinansiering frå deira ordningar.

V Døme på forskingsresultat

Det regionale forskingsfondet sin viktigaste funksjon er å legge til rette for ny kunnskapsproduksjon med verknad for utviklinga av Vestlandet. Kwart prosjekt gir årleg ei eignevaluering av resultat frå arbeidet i prosjekta. I årets rapport vert det trekt fram fire døme frå prosjekt som etter inntil 3 år har avslutta arbeidet sitt i 2013:

Jordbær utan lêrrøte til norsk konserverindustri

Ansvarleg: Lærdal grønt AS

Problemstilling

Lêrrøte er ein jordbærjukdom der dei viktigaste kjenneteikna er at bæra røtnar og får ei svært vond lukt og smak. Det er to flyktige fenolstoff som gir lukta og smaken. Symptoma kan ofte vera vanskelege å oppdaga på modne bær, og infiserte bær vert difor lett omsette i lag med friske. Sjukdomen er eit spesielt stort problem for konserverindustrien, sidan nokre få bær med lêrrøte kan øydeleggja eit heilt parti med syltetøy.

Hovudmålet med dette prosjektet har vore å skaffe meir informasjon rundt kontroll og påvising av lêrrøte i Noreg.

- Er dei tilgjengelege kjemiske midla effektive mot sjukdomen?
- Finst det alternative middel eller rådgjerder som kan nyttast?
- Er det jordbærsortar som er meir motstandsdyktige mot sjukdomen enn dei som vert dyrka i dag?
- Kan me finna ein sikker metode for påvising av infiserte bær, og dermed unngå at desse når fram til syltetøyproducentane?

Nokre resultat frå forskinga:

- I fleire forsøk har me vist at Resistim (kaliumfosfitt) har ein god effekt mot lêrrøte, og effekten er god både ved bruk både før og rett etter infeksjon. Det vart også vist at

påføring av Resistim i jorda (som ved dryppvatning) hadde same effekt som tradisjonell sprøyting på planta.

- Samanlikning av resultatata viste ein klar samanheng mellom innhald av aromakomponentar og luktintensiteten av lêrrøte. Sortane som skåra lågt på lêrrøte, hadde høgast konsentrasjon av aromastoff. Dette indikerer at det totale luktbiletet er like viktig som mengda av lêrrøte-fenolane, og at det truleg vil vera skilnad mellom sortar i kor mange infiserte bær som skal til for å gi vond lukt og smak.

- Det vart også i 2013 arrangert eit «lukte-seminar», denne gongen i Valldal. Delatakarane fekk sjå på symptom og kjenne lukt av lêrrøte både i heile bær og i syltetøy. Dei fekk også kjenna på lukta av dei to fenolstoffa kvar for seg og i blanding i syltetøy. Alle som var med bortsett frå ein var i stand til å kjenna lukta, og dei fleste greidde det også i svært små mengder.

- Det vart i 2013 også laga til «lukte-strips» hjå Nofima som inneheldt dei reine fenolane i rett blandingstilhøve på ein matrix i lukka plastikkposar. Desse vart sendt ut til forsøksringane og brukt saman med plakatar med bilete og skildring av symptom (på norsk, polsk og engelsk) til å instruera plukkarar i bytjinga av haustesesongen. Dette var eit populært og effektivt tiltak, der alle kunne få kjenna på lukta av lêrrøte.

“Omega-3 fettsyrer til atlantisk laks – hvor lite er nok?”

Ansvarlig: Skretting ARC

Problemstilling

Tilgang på fiskeolje representerer en stadig mer begrensende råvare for videre vekst i akvakultur-industrien. I dette prosjektet ville Skretting undersøke hvor lite marine omega-3 fettsyrer som er nok i vekstfôr til laks for å opprettholde god vekst og helse.

Hovedmålet for prosjektet var å bestemme minimumsbehov for fiskeolje, målt som EPA og DHA, i vekstfôr til laks. Spørsmålet vi stilte oss var om et fôr med kun 10 % fiskemel og bare planteolje tilsatt, vil dekke behovet for essensielle omega-3 fettsyrer og sikre god vekst og helse, samt kvalitet på fisken.

Noen resultat fra forskningen

Det ble kjørt to langtidsforsøk gjennom produksjonsfasen i sjø der laks ble gitt graderte mengder EPA+DHA i fôret, fra 1.3 til 7.4 % av totale fettsyrer, tilsvarende 0.4-2.6% av fôret. Det første forsøket ble gjennomført ved 6 og 12°C, det andre kun ved 12°C. Resultatene fra dette prosjektet viser at det er mulig å redusere dagens nivå av EPA+DHA (fiskeolje) i kommersielle vekstfôr til laks uten negative effekter på vekst, helse og produktkvalitet. Det er fortsatt usikkert hvor nedre grense går og om behovet er knyttet til både EPA og DHA. Et nivå på 1-2% EPA+DHA av total fett (0.4-0.7% av fôret) ser imidlertid ut til å være sub-optimalt, muligens avhengig av temperatur.

Nye sanntidssensorer for miljøovervåkning

Ansvarlig: Biota Tools AS

Problemstilling

Miljøovervåkingen i sjøen har de siste tjue årene gått gjennom en utvikling fra analyse av biodiversitet og kjemiske analyser via bruk av biomarkører, diagnostiske metoder for å måle dyr sin helse, til nå med et fokus på utvikling av sanntidsmiljøovervåking. Denne utviklingen har sin bakgrunn i et behov for en interaktivt miljøstyring, hvor potensielt skadelig påvirkning av miljøet kan identifiseres tidlig og nødvendige responser kan iverksettes tidlig. Offshore aktiviteten i Norge har vært en drivende kraft for denne utviklingen.

Målsetting

Prosjektet har arbeidet med tredje generasjons biosensorer for å følge helsetilstanden til levende dyr i sann tid. Denne sensoren måler tre ting samtidig: *vannstrømmen* gjennom organismen, *antall* partikler og *størrelsen* på partiklene og den resulterende identifisering av differansen i partikkel mengde inn og ut av skjellet. Denne differansen representerer da næringsopptaket.

Noen resultat fra forskningen

- Vi kan nå regne ut algemengden tatt opp i skjellet, og kan beregne hvor mye energi som er tatt opp av skjellet. Med denne sensoren kan vi også se når dyrene gyter og dermed identifisere om de følger en naturlig livssyklus.

- Vi har i tillegg identifisert metoder for å måle vekst av skjellet og metabolismen (oksygenforbruk). Vekst er målt med laser-avstandsmålere, som peke mot siden av skjellet. Den ene side av skjellet er fast, og da skjellet vokse så flyttes målingspunktet på skjellet lengere vekk fra den andre siden. På denne måte kan vi måle vekst, samtidig som vi kan måle bevegelse i skjellet og beregne åpningsgrad i skjellet. Vi har identifisert og testet oksygensensorer som kan måle forskjell i oksygen i vannet inn og ut fra et skjell.

- Vi har demonstrert at vi kan registrere partikler med relevant størrelse og identifisert betydningen av hvor vi må plassere sensorene i forhold til dyrene og hvordan vi må behandle dataene som vi mottar.

- Vi har målt effekten på skjell som har blitt utsatt for forskjellige grad av eksponering til olje i sjøvann, for å se om vi kan måle endringer i spiseatferd, vekst, oksygenforbruk når blåskjell er utsatt for forurensninger. Vi har også målt hva som er en naturlig sesongmessig variasjon i skjellenes responser.

- Resultatene tyder på at skjellene reduserer mat inntak (energiopptak) når eksponert for olje, men at en stor grad av denne reduksjon skyldes økt tid der skjellet er lukket, eller er åpne og ikke filtrerer. Åpningsgraden har tidligere blitt brukt til å estimere filtreringsrate, men resultatene våre indikere at dette ikke er tilstrekkelig.

Utvikling av ny standard for sedering og slakt av oppdrettslaks

Ansvarlig: Marine Harvest Norway ASA

Problemstilling

Prosjektets har søkt å utvikle en ny velferds- og kvalitetsstandard for prosedyrer forbundet med slakt av laks. En optimalisert sederingsprosess i en kommersiell sederingsstank med kombinert nedkjøling og kontrollert gasstilførsel vil forbedre kvalitet, forlenge holdbarhet av sluttproduktet og sikre forsvarlig fiskevelferd. De største utfordringene i prosjektet er å kunne kvantifisere fiskens toleranse for variabel vannkvalitet og hvordan en i kombinasjon av temperatur og gass kan redusere stress og implementere dette i kommersiell praksis.

Målsetting

- Kvantifisere toleranse for variabel vannkvalitet
- Reduksjon av stress ved kombinert gass- og temperatursedering)
- Optimalisere levendekjøling under transport
- Kjøling under slakt/undersøke effekter på kvalitet.

Noen resultat fra forskningen

- Forsøkene viser at laks har stor toleranse for temperatur forandringer og reagerer ikke med stress. Temperaturer fra

normale sjøvannstemperaturer rundt 10 grader ned mot 0 grader celsius ser ikke ut til å negativ innvirkning på smålaks. Dette betyr i praksis at en kan kjøle laksen som tidligere praktisert både gjennom levendekjøling og transport.

- Kommerielle slaktestørrelse tåler temperaturfall ned mot 0.5 °C sommerstid og ned mot -0.3 °C vinterstid. Imidlertid må det settes opp protokoller hvor mye en kan kjøle gjennom året. CO2 viser seg imidlertid å gi større utfordringer.

- Tunell forsøkene viser at fisk reagerer på små endringer av CO2 noe som gir gjenstand for stress. Denne stressresponsen er også observert og målt i levendekjølingskar. Imidlertid sett i en større sammenheng vil denne stressresponsen ha en kortvarig virkning sett i lys av andre prosessmetoder som trenging og pumping, samt innføring i manuelle slagmaskiner i bevisst tilstand. I denne settingen har CO2 fortsatt sin funksjon for å sedere fisken tilstrekkelig for håndtering og sikre at fisken dør bevisstløs. Imidlertid dersom elbedøvere og helautomatiserte slagmaskiner utvikles til å bli mer effektive vil bruken av CO2 lett bli overflødig.

VII ØKONOMIRAPPORT – HOVUDPUNKT

Regionalt forskingsfond Vestlandet tek årleg mot kr 30 752 000 frå Kunnskapsdepartementet. Renteinntekta i 2013 utgjorde kr 2 459 000.

Kr 2 220 187 av midlane vart i 2013 nytta til administrasjon av fondet – dette utgjer noko over 7 %.

Dei resterande midlane vert disponert til forskingsprosjekt. Sjølv om midlane er disponert til bestemte forskingsprosjekt vert hovuddelen av midlane først overført prosjektet i samband med årsrapport eller sluttrapport. I 2013 vart kr 20 091 320 utbetalt til forskingsaktivitet basert på rapport og rekneskap frå prosjekta i porteføljen.

Den årlege utbetalinga er lågare enn kva som vert disponert. Fondet har derfor etter kvart betydelege med disponerte, men ikkje utbetalte midlar på renteberande konto.

Ved utgangen av året viste balanserekneskapen at sum eigendelar utgjer kr 83 077 588,-.

Styret i Regionalt forskingsfond Vestlandet vedtok i samband med Handlingsplan 2014/2015 å auke den årlege løyvinga til forskingsprosjekt for slik å redusere summen midlar på konto. Ei slik forskotering av midlar frå komande løyving er i tråd med den praksis som også Noregs forskingsråd følgjer.

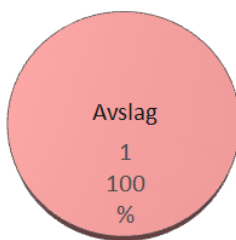
Nærare om den økonomiske status for Regionalt forskingsfond Vestlandet i Vedlegg 5

VEDLEGG TIL ÅRSRAPPORT 2013

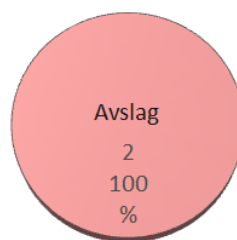
VEDLEGG 1 - Søknader i 2013 – vurdering og resultat for kvart tema

GRØN MAT 2013

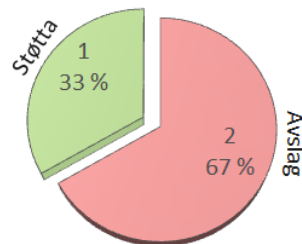
Sogn og Fjordane (1)

Hordaland (2)

Rogaland (3)

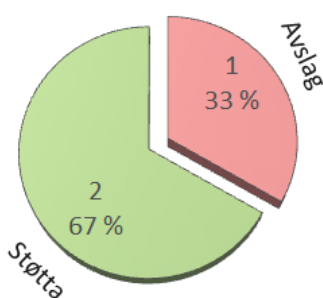

GRØN MAT – Det kom inn seks søknader. Ein søknad fekk støtte. Ingen vart avviste. I to søknader ville ein løysa problem i fruktdyrkinga. Det var problem med svak fruktsetjing og små avlingar hjå pæresorten 'Ingeborg', og det var problem med stor utgang av tre dei fyrste åra etter planting hjå steinfrukt på grunn av sjukdom. I fire andre søknader ville søkjarane løysa problem knytt til produktutvikling og vidareforedling. Ein søknad gjekk på måling av sideraroma i Hardanger, ein på ny næringsrik mat for eldre, ein på nye produkt for å få barn til å eta meir sunn mat og ein på nye produkt for å utnytta råstoff frå landbruket betre ved hjelp av ny teknologi.

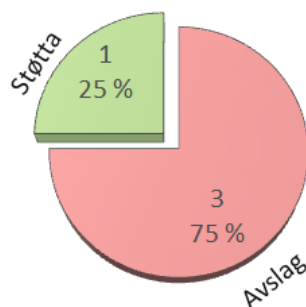
Utteljing *GRØN MAT* var $1/6 = 17\%$

BLÅ MAT 2013

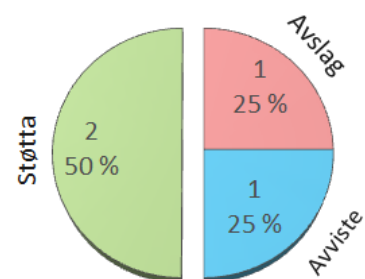
Sogn og Fjordane (3)

Hordaland (4)

Rogaland (4)

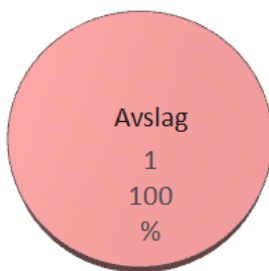
BLÅ MAT – Det kom inn elleve søknader. Av desse fekk fem støtte. Ein vart avvist. I fyrste søknadsrunde var det fokus på lakselus, fangst av krepsdyr, oppdrett av torsk, protein i laksefôr og avl av laksefisk. I andre søknadsrunde var det fokus på utvikling av nye typar agn til line og teine, nyresjukdomar hjå

regnbogaure, betre utnytting av proteinet i fiskefor, optimal veving av laks, lakselusresistens gjennom diett og foredling, og betre kveiteyngelkvalitet gjennom ny fôringsteknologi.

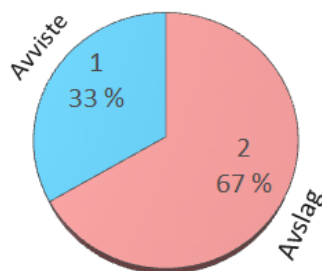
Utteljning BLÅ MAT var 5/11 = 45%

ENERGI 2013

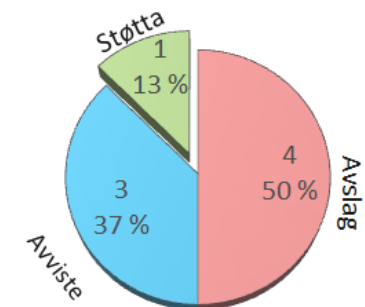
Sogn og Fjordane (1)

Hordaland (3)

Rogaland (8)

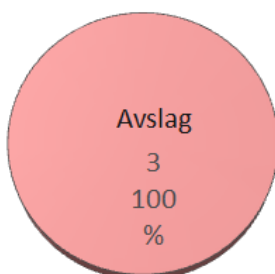

ENERGI – Det kom inn tolv søknader. Av desse fekk berre ein støtte. Fire søknader vart avviste. Søknadane var retta mot levering og bruk av elektrisk kraft, produksjon av olje og gass og produksjon av vindkraft. Innanfor elektrisk kraft var ein oppteken av programvareutvikling for energisparing i smarthus, styring av leveransane og regulering og risikostyring, ved t.d. uvær. Innanfor vindkraft var ein oppteken av teknologiutvikling, modellar og optimal styring. Innanfor olje/gass og subsea var det fokus på produksjonsteknologi, utnytting av potensialet, styring og risiko, vern mot nettangrep, datalogging og trådløs overføring til felt, sveising av røyr og bruk av permanente magnetmotorar til pumping.

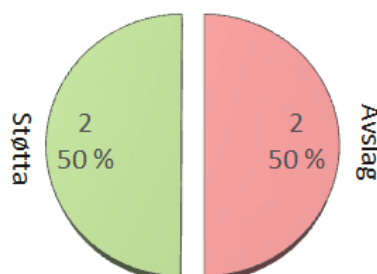
Utteljning ENERGI var 1/12 = 8%

OFFENTLEGE UTVIKLINGSOPPGÅVER 2013

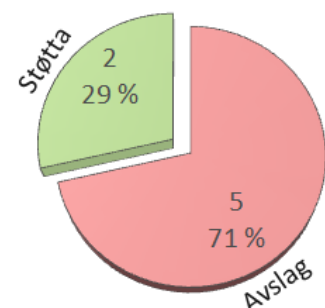
Sogn og Fjordane (3)

Hordaland (4)

Rogaland (7)

OFFENTLEGE UTVIKLINGSOPPGÅVER - Det kom inn 14 søknader frå kommunar og fylkeskommunar, hovudsaklig til søknadsfristen i oktober. Fire søknader fekk støtte. Ingen vart avviste. Tematisk dekkja dei alle deltema i utlysingane, med fokus på kommunale ansvarområde som oppvekst, skule, helse og eldre,

klima og miljø og forvaltning av marine ressursar.

Mange søknadar var knytt til tidleg innsats, helse og utdanning. Ei gruppe søknader var innan førebygging og til dels behandling av psykiske helseproblem for barn og ungdom. Ei anna gruppe søknadar var retta mot utvikling av betre system, koordinering og tenestetilbod til sårbare og utsette barn. I eitt prosjekt skulle ein sjå på læringsorientert digitalisering i skolen.

Også på tema retta mot helse og eldre var det mange søknader. Dei dekkja ulike problemstillingar innan tannhelse, heimebasert rehabilitering, samarbeid mellom offentleg og frivillig sektor, og modeller for å stø opp om kunnskapsbasert og personellreven innovasjon i eit fylke.

Tre søknader var innan klima og miljø og sette søkjelys på tema som regional planlegging av akvakultur, pilotprosjekt på optimal klimatilpassing i kommunar, og bruk av konstruert våtmark for å løysa problem knytt til fosfor i landbruket.

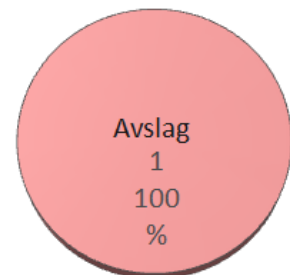
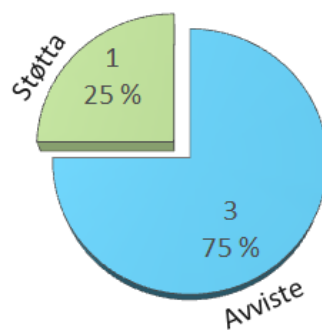
Utteljning OFFENTLEGE UTVIKLINGSOPPGAVER var 4/14 = 29%

REISELIV 2013

Sogn og Fjordane (0)

Hordaland (4)

Rogaland (1)

REISELIV - Det kom inn fem søknader, fire frå Hordaland og ein frå Rogaland. Tre søknader vart avviste på grunn av formelle feil. Av dei to søknadane som gjekk vidare til ekspertvurdering, ville det eine prosjektet sjå på effekten av cruiseturisme på Vestlandet, medan den andre ville sjå på «Felleskapsturisme» og aktørar si medverknad i verdikjeda. Søknaden frå Hordaland som ville sjå på effekten av cruise på Vestlandet fekk støtte.

Utteljning REISELIV var 1/5 = 20%

VEDLEGG 2 - Tildelingar frå Regionalt forskingsfond Vestlandet i 2013

Sektorvis fordeling av tilskot

Hovudtyngda av tilskotta går til bedrifter på Vestlandet. Tabellane under gjer fleire detaljar om kostnadsstad og kategori søkjargruppe med tilsegn.

Sektor	Kroner i tilsegn	% av samla tilsegn
Næringsliv	22 489 000	62,0 %
Offentleg sektor	12 967 000	35,7 %
Instituttsektoren	600 000	1,7 %
UiH sektoren	200 000	0,6 %
Samla	36 256 000	100,0 %

Tabell 3 : Tabellen viser stønad i kroner fordelt på fire søkjarkategoriar (sektorar).

Sektor	Forprosjekt	Hovudprosjekt	Sum prosjekt
Næringsliv	20	8	28
Offentleg sektor	8	4	12
Instituttsektoren	3	-	3
UiH sektoren	1	-	1
Samla	32	12	44

Tabell 4 : Tabellen viser tal forprosjekt og hovudprosjekt fordelt på fire søkjarkategoriar (sektorar).

Kjønnsfordeling prosjektleiarane

Det var totalt 112 prosjektsøknader til RFF Vestlandet i 2013, inklusive søknader som vart sendt inn på ny etter endring. Nokre personar er også ført opp som prosjektleiarar på fleire prosjekt. Av dei 112 prosjektleiarane var det 27 kvinner og 85 menn. Det var såleis kvinnelege prosjektleiarar i 24 % av prosjekta. Hovudprosjekta hadde 27 % kvinnelege leiarar, medan forprosjekta hadde 22 %.

	Kvinner	Menn	Sum	Kvinnedel
Hovudprosjekt	13	35	48	27 %
Forprosjekt	14	50	64	22 %
Totalt	27	85	112	24 %

Tabell 5 : Kjønnsfordeling prosjektleiarar prosjektsøknader 2013

Om ein jamfører 2013 med dei tidligare år, så kjem talet på kvinnelege prosjektleiarar i 2013 ein del dårlegare ut for forprosjektsøknader og litt betre for hovudprosjektsøknader. Samla sett syner talet på kvinnelege prosjektleiarar ein nedgang på 10 % frå dei to føregåande åra.

	Kjønnsfordeling prosjektleiar – prosent kvinner		
ÅR	Forprosjekt	Hovudprosjekt	Totalt alle prosjekt
2010	26	10	22
2011	32	38	34
2012	38	27	35
2013	22	27	24

Tabell 6: Tabellen viser kjønnsfordeling prosjektleiarar, som kvinner i prosent av menn, i søknader.

Støtte til forprosjekt. Utteljing innanfor kvart tema og totalt

Det var totalt 28 av 50 søknader om støtte til forprosjekt som fekk støtte. Utteljing var såleis 56%. Samla fekk dei 28 prosjekta inntil kr 6.510 000 i støtte. Tema for tema ser tildelinga slik ut:

GRØN MAT – 2 av 3 søknader fekk støtte. Utteljing 67%. Inntil kr 400 000.

Prosjekt-nummer	Prosjektittel	Prosjektansvarleg	Sum kr
236185	Kvalifisert småplanteproduksjon av veksthusgrønnsaker	Håvard Skavland	200 000
232906	Potensiale for utnytting av terroir i frukt og bær - forprosjekt eple	Njøs næringsutvikling AS	200 000

BLÅ MAT – 9 av 14 søknader fekk støtte. Utteljing 64%. Inntil kr 1. 750 000.

Prosjekt-nummer	Prosjektittel	Prosjektansvarleg	Sum kr
229834	Nefrokalsinose som fiskehelseproblem ved oppdrett av regnbueørret - årsaksforhold, vannkvalitet, og mulige løsnings	LERØY VEST AS	200 000
237272	Utsetting av «smart settefisk» som bidrag til å få Vossolaksen og lakseturismen tilbake	STIFTELSEN VOSS KLEKKERI	200 000
236383	Teknologiutvikling for hengekultur av kamskjell	Kvitsøy Edelskjell AS	200 000
236379	Lice Interventions and Mucosal Mapping on farmed salmon Salmo salar	Quantidoc AS	150 000
236182	Integrate the offshore wind technology with aquaculture - development of fish farm equipment for offshore conditions	LERØY SEAFOOD GROUP ASA	200 000
235096	Optimalisert veging av laks i merd ved hjelp av VAKI vegeramme	EWOS Innovation AS	200 000
231912	Dokumentere human helsegevinst ved å bruke fiskemel fra torsk med ulikt proteininnhold.	HALSTENSEN GRANIT AS	200 000
231307	Ny prosess for fremstilling av høyverdige fôrproteiner fra sidestrømmer i meieriindustrien.	BIOSENTRUM AS	200 000
237248	Videreutvikling av fotometrisk teknologi for dokumentasjon av problemstilling relatert til nye innfargingsstoffer	AKVA group Software AS	200 000
SUM			1 750 000

ENERGI – 6 av 10 søknader fekk støtte. Utteljing 60%. Inntil kr 1. 560 000.

Prosjekt-nummer	Prosjektittel	Prosjektansvarleg	Sum kr
236625	Installasjon av monopelfundamenter for havvindturbiner ved bruk av sjøbunnstemplate fra DP fartøy	NorWind Installer AS	200 000
232139	Robust Fibre Optical Connector	Transmark Subsea AS	200 000
230183	Risikohåndtering av kraftsystem med realtids værdata	GOODTECH PROJECTS & SERVICES AS	200 000
230151	Værpåvirkning på krafttettet	STORMGEO AS	200 000
230092	Energiteknologi	Rogaland fylkeskommune	360 000
229784	Environmental DISC - Data Integration, Sharing and Collaboration	BIOTA GUARD AS	200 000
229450	Hydrogen produksjon basert på offshore vindenergi	Prototech AS	200 000

OFFENTLEG – 6 av 15 søknader fekk støtte. Utteljing 40%. Inntil kr 1.200 000.

Prosjekt-nummer	Prosjektittel	Prosjektansvarleg	Sum kr
236184	Digitalisering i mindre kommunar - Korleis kan KommIT-programmet best støtta dei mindre kommunane sine behov og læra av deira fortrinn?	Eid kommune	200 000
236183	Dialogbasert arealutvikling på Jæren.	ROGALAND FYLKESKOMMUNE	200 000
234760	Cola og skolebolle, eller salat, til lunsj i videregående skole?Kartlegging av kantinetilbud og matvaner blant elever i videregående skole	ROGALAND FYLKESKOMMUNE	200 000
232900	Rapporteringskrav mot kommunane: eit nedanfrå-og-opp-prosjekt	SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE	200 000
231823	Interorganisatorisk kompleksitet og tidlig innsats overfor barn og unge i kommunal sektor: Utfordringer og løsnings.	GJESDAL KOMMUNE RESSURSSENTER BARN, UNGE OG VOKSNE	200 000
230090	Planfagleg kompetanseheving som føresetnad for betre kommunal planlegging. Utvikling av nye metodar for medverknad og demokratisering.	BØMLO KOMMUNE	200 000

REISELIV – 1 av 1 søknad fekk støtte. Utteljing 100%. Inntil kr 200 000.

Prosjekt-nummer	Prosjekttittel	Prosjektansvarleg	Sum kr
232905	Slaget i Hafrsfjord: arkeologisk vikingtidforskning og lokale krefter som kulturell reiselivsressurs	GUIDECOMPANIET AS	200 000

VESTLANDET 2025 – 4 av 7 søknader fekk støtte. Utteljing 57%. Inntil kr 800 000.

Prosjekt-nummer	Prosjekttittel	Prosjektansvarleg	Sum kr
236453	Petroleumsavhengighet og implikasjoner for nyskaping og entreprenørskap i et regionalt perspektiv	Høgskolen i Bergen	200 000
236450	Havforsuring og sjømatnæringen på Vestlandet: Kunnskapsstatus og handlingsrom	Vestlandsforskning	200 000
236384	Fine-resolution climate change information to support effective local adaptation strategies	Stiftelsen Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling	200 000
236378	Tilpassing eller transformasjon: To alternative scenario for eit klimarobust og berekraftig Vestlandslandbruk	Vestlandsforskning	200 000

Støtte til FoU-hovuprojekt. Utteljing innanfor kvart tema og totalt

Det var totalt 12 av 48 søknader om støtte til FoU-hovudprosjekt som fekk støtte. Utteljing var såleis 25%. Samla fekk dei 12 prosjekta inntil kr 29.746 000 i støtte. Tema for tema ser tildelinga slik ut:

BLÅ OG GRØN MAT – 5 av 11 søknader fekk støtte. Utteljing 45%. Inntil kr 12 564 000.

Prosjekt nummer	Prosjekttittel	Prosjektansvarleg	Søkt om kr	Tilsegn om inntil kr
229741	Production of sterile farmed cod by vaccination against specific germ cell factors	Havlandet Marin Yngel AS	2 656 000	2 656 000
229790	BioProtein for better salmon health	BIOPROTEIN AS	3 010 000	3 000 000
235740	Aminosyre modulering i fiskefôr for bedret helse og vekst.	EWOS INNOVATION AS AVD DIRDAL	2 700 000	2 700 000
235718	Ny teknologi for kveiteyngelproduksjon ved Sogn Aqua	Sogn Aqua AS	1 800 000	1 800 000
235692	Control and mitigation of nephrocalcinosis”	Lerøy Vest	908 000	908 000
235727	Økt utnyttelse av frukt og bær med høytrykksprosessering	MÅLTIDETS HUS AS	1 500 000	1 500 000

ENERGI – 1 av 12 søknader fekk støtte. Utteljing 8%. Inntil kr 2 975 000.

Prosjekt nummer	Prosjekttittel	Prosjektansvarleg	Søkt om kr	Tilsegn om inntil kr
235687	Biota Guard Monitor: Enhanced Environmental Effects Monitoring and Decision Support	BIOTA GUARD AS	2 975 000	2 975 000

OFFENTLEG – 4 av 15 søknader fekk støtte. Utteljing 26%. Inntil kr 11 207 000.

Prosjekt nummer	Prosjekttittel	Prosjektansvarleg	Søkt om kr	Tilsegn om inntil kr
229759	Vossmodellen - tidlig innsats for hjemmeboende eldre i Voss kommune	Voss kommune	2 858 000	2 858 000
235707	Tidlig intervensjon rettet mot ungdom med angstsymptomer-gjennomføring og sammenlikning av to gruppetiltak.	FJELL KOMMUNE	3 150 000	3 000 000
235696	Sammen om en aktiv hverdag. Nye arbeids-og samarbeidsformer i Eigersund og Karmøy kommune	Eigersund kommune	3 000 000	3 000 000
235925	Optimalisering av renseparker for landbruksavrenning i Rogaland	Stavanger kommune	2 349 000	2 349 000

REISELIV – 1 av 5 søknader fekk støtte. Utteljing 20%. Inntil kr 3 000 000.

Prosjekt nummer	Prosjekttittel	Prosjektansvarleg	Søkt om kr	Tilsegn om inntil kr
229802	Sustainable Cruises: Understanding and Optimizing People, Planet and Profit	Fjord Norge/NCE turisme	3 000 000	3 000 000

VEDLEGG 3 Regional fagpanelvurdering av forprosjektsøknader

Søknad om regional kvalifiseringsstøtte/forprosjekt vert vurdert i regionale fagpanel. Også i 2013 vart det sett saman fagpanel med deltakarar med heimeadresse i alle dei tre fylka. Det vart lagt vekt på at både fylkeskommunane, Innovasjon Noreg, relevante fagmiljø og forskingskompetanse skulle vere representert i arbeidet. Det vart organisert fleire panel innanfor kvart tema. Alt i alt er det nok gjennomført opp mot 15 panelmøte i løpet av 2013. Godt over halvparten av møta vart organisert som telefonkonferanse, medan resten var ordinære møte, hovudsakleg i Bergen. Desse personane deltok i fagvurderinga i 2013:

2013 – Fagekspertar i forprosjektvurdering
Mat -- grøn
Eli Serigstad– fylkesmannen i Rogaland
Ole A Smette – Innovasjon Noreg Hordaland
Christian Rekkekdal - Fylkesmannen Sogn og Fjordane
Arne Monrad Johnsen (adm)
Mat – blå
Lena Merete Søderholm, Sogn og Fjordane fylkeskommune
Inge Døskeland, Hordaland fylkeskommune
Arne Berge, Rogaland fylkeskommune
Hilde Ulvatne Martinsen, Sekretariatsleiar RFF Innlandet
Ragnar Nortvedt – Helse Bergen
Trond Olav Wahl – Hordaland fylkeskommune
Siri Hanson – Hordaland fylkeskommune
Endre Korsøren – Hordaland fylkeskommune
Egil Henning Ytrøy – Innovasjon Norge Sogn og Fjordane
Jone Engelsvold (adm)
Energi
Ole Kleiven, Høgskulen i Sogn og Fjordane
Martin Sigmunstad, Ipark Stavanger
Eivind Dahl – eige firma
Tone Eikeland Solløs – BKK
Asgeir Sorteberg – UiB, Geofysisk Institutt
Mette Fossan-Bergem/Jone Engelsvold/Atle Markussen (adm)
Offentleg
Kjetil Børhaug - UiB/Offentleg administrasjon
Jan Per Styve – konsulent/pensjonist
Jørgen Amdam, Høgskulen i Volda
Tyra Hesseberg, OT-PPT, Hordaland FK
Gunn Vedøy, Iris
Anne Turid Våge, Fjell kommune - PPT, logoped/nestleiar
Agnete Wiborg, Hordaland fylkeskommune
Sigrun Henriksen - UNI Helse
Øystein Imset – eige firma
Randi Lotsberg (adm)
Reiseliv -
Truls Eric Johan Engstrøm – UiS
Karoline Bjerkeset - Sogn og Fjordane fylkeskommune
Marta Dixon - Hordaland fylkeskommune
Arne Monrad Johnsen – (adm)
Vestlandet 2025
Trond Ueland – Førde kommune
Agnete Wiborg - Hordaland fylkeskommune
Helene Roth – Rogaland fylkeskommune
Jone Engelsvold (adm)

Deltakarar i regional fagpanelvurdering av søknader om stønad til forprosjekt i 2013.

Arbeidsmåte

Alle panela fekk søknadene til gjennomlesing før panelmøtet saman med dei kriterium som søknaden skulle verte vurdert etter. I møtet vurderte panelet søknaden etter følgjande kriterium:

- *Om prosjektet:* Er søknaden relevant i forhold til utlysinga? Vil den kompetanse/kunnskap/nettverk og liknande som vert bygd opp i prosjektet kunne forventast å ha stor verknad for verdiskaping for bedrifta og for næringsliv/offentleg sektor på Vestlandet?
- *Mål og delmål:* Er mål og delmål i prosjektet klart formulert? Er det god samanheng mellom mål, prosjektaktivitet og forventast resultat?
- *Forskningsinnhald:* Forskingskvaliteten i prosjektet
- *Prosjektgjennomføring og økonomi:* Er prosjektplanen klar og kan gjennomførast? Er prosjektbudsjettet/finansieringsplan rimelig i forhold til planlagt aktivitet? Har søkjar/samla søkjarkonsortium tilstrekkeleg fagleg og administrativ kompetanse til å gjennomføre prosjektet?
- *Vidareføring og utnytting av resultat:* Har prosjektsøknaden synleggjort gode planar for vidareføring og formidling? Er det truleg er det at prosjektet kan resultere i ein vellukka prosjektsøknad til regionale, nasjonale eller internasjonale finansieringsordningar?

Alle spørsmål vart vurdert på ein skala frå 1 – 7. Panelet ga også ein hovudkarakter etter same skala. Fagpanelet si vurdering vart deretter levert sekretariatet som har stått for den vidare vurderinga og framlegget til vedtak.

Regional saksbehandling

Avtalen mellom deltakarfylka i Regionalt forskingsfond Vestlandet sikrar ein delvis desentralisert sekretariatsmodell. Heile teamet har vore involvert i søknadsbehandlinga. I tillegg har Forskingsrådet sin regionale representant i Hordaland, Atle Markussen medverka i prosessen. Fondssekretariatet si saksbehandling har lagt vekt på å sjå den faglege ekspertpanelvurderinga inn i ein regional samanheng. Den regionale relevansen er vurdert i forhold til fondet sin handlingsplan og føringane i utlysingsteksten. Sekretariatet la likevel avgjerande vekt på dei nasjonale og regionale ekspertpanela sine faglege vurderingar av dei omsøkte prosjekta. Det regionale forskingsfondarbeidet skal gjere skilnad ved å *stø gode prosjekt innan regionalt prioriterte forskningstema* slik desse er nedfelt i handlingsplan og utlysingstekst.

VEDLEGG 4 - Resultat på sentrale indikatorar

Det er 22 hovudprosjekt som har rapportert på dei sentrale resultatindikatorane, som vist i tabellen under. Tabellen indikerer at den samla aktiviteten har gått opp kvart år, med 235 rapporterte «resultateiningar» 2013, mot 201 i 2012 og 86 i 2011.

RESULTATINDIKATORAR	2013	2012	2011	Sum 11-13
Tal prosjekt som har rapportert på indikatorar	22	22		
Formidlingstiltak gjennomført mot relevante målgrupper	81	61	38	180
Almenrettede formidlingstiltak	12	8	2	22
Oppslag i massemedia	23	32	8	63
Kommersielle resultater med bidrag fra prosjektet				
Ferdigstilte nye/forbedrete produkter	11	4	0	15
Ferdigstilte nye/forbedrete prosesser	3	3	2	8
Ferdigstilte nye/forbedrete tjenester	4	1	0	5
Registrerte patenter	0	1	1	2
Inngåtte lisensieringskontrakter	0	0	0	0
Ny virksomhet				
Nye foretak som følge av prosjektet	1	2	0	2
Nye forretningsområder i eksisterende bedrift	2	2	0	4
Innføring av nye/forbedrete metoder/modeller/teknologier for økt verdiskapning				
Innført ny teknologi/prosess/tjeneste i eget foretak	0	2	1	3
Samarbeidende bedrifter som har innført ny teknologi/prosess/tjeneste	8	2	0	9
Bedrifter utenfor prosjekter som har innført nye/forbedrete teknologi/prosess/tjeneste	1	0	0	1
Doktorgrader og andre akademiske grader				
Avlagte batchelorgrader	0	0	0	0
Avlagte mastergrader	1	0	0	1
Avlagte doktorgrader	0	0	0	0
Publikasjon				
Publiserte artikler i vitenskapelige tidsskrifter	10	10	4	24
Publiserte artikler i andre faglige tidsskrifter	6	9	4	19
Utgitte bøker	0	1	0	1
Publiserte foredrag fra nasjonale møter/konferanser	10	3	0	13
Publiserte foredrag fra internasjonale møter/konferanser	13	9	0	22
Øvrige rapporter, foredrag, presentasjoner fra faglige møter	49	51	26	125
SUM totalt	235	201	86	522

Tabell 7: Resultatindikatorar med tilhøyrande årlege resultat for åra 2011 – 2013 for alle hovudprosjekt som har fått støtte og rapportert, og sum for dei tre åra for kvar indikator.

VEDLEGG 5 Økonomirapport 2013

a Løyvinga frå Kunnskapsdepartementet

Regionalt forskingsfond Vestlandet si ordinære tildeling utgjorde kr 30.752.000 for 2013

b Administrasjonskostnader

Regionalt forskingsfond Vestlandet rekneskapsførte i 2012 kr. **2.220.187** til administrasjon og styrearbeidet. Diverre var det ein del utgifter som vart meldt inn i rett system etter rekneskapsavslutning. Dette gjeld noko høgare lønskostnader for stilling i Sogn og Fjordane samt utbetaling av styrehonorar. Det reelle utgiftsnivået er ein del høgare. Desse utgiftene vil bli ført på rekneskapen for 2014.

Dei bokførte administrasjonskostnadene i 2013 utgjør etter dette 6, 8 % av samla ordinær tildeling frå Kunnskapsdepartementet.

c Resultatregnskap

Resultat for Regionalt forskingsfond Vestlandet vert vist i tabell nedanfor.

Inntekter

Ordinær løyving frå Kunnskapsdepartementet	30 752 000
Renteinntekt	2 459 000

Sum inntekter **33 211 000**

Utgifter

Stillingsressurs Sogn og Fjordane	700 000
Stillingsressurs Rogaland	350 000
Sekretariatsleiar/stillingsressurs Hordaland	756 846
Styre reiseutgifter og møtehonorar/ møtekostnad	83 826
Driftskostnader/utstyr sekretariatet	21 115
Kjøp av eksterne tenester inkl kommunikasjon	96 300
Sekretariatet reiseutgifter	135 812
Utgifter i samband med regional panelvurdering	76 598
Sum kostnader administrasjon og styrearbeid	2 220 187

Stønad til forskingsprosjekt 20 091 320

Sum utgifter **22 311 507**

Resultat per 31.12.2013 **10 899 803**

Rekneskapsresultat for Regionalt forskingsfond Vestlandet per 31.12. 2013

d Balanseregnskap

	Eigendelar		31.12.2013
A	IB pr 01.01 (i fond)		72 177 755
B	Løyving frå Kunnskapsdepartementet		30 752 000
C	Renter		2 459 000
C	Kostnader		22 311 507
D	Sum eigendelar		83 077 588
	Gjeld/Egenkapital		
E	Tildelte prosjektmidlar, ikkje utbetalt		82 810 918
F	Udisponerte midlar		266 670
G	<i>Renter bokført i 2012</i>	2 459 000	
H	<i>Ikkje nytta/ ikkje disponert adm</i>	380 813	
I	<i>Disponert til forskingsprosjekt</i>	- 2 573 143	
J	Sum gjeld/eigenkapital		83 077 588

Balanserekneskap for Regionalt forskingsfond Vestlandet per 31.12. 2013